

Poliisin menettely esitutkinnassa ja syyttäjän syyteharkinta

KANTELU

Rikosuhripäivystys on toimittanut 10.12.2024 oikeuskanslerinvirastoon A:n puolesta kantelun, jossa hän on arvostellut Helsingin poliisilaitoksella suoritetun kiskonnantapaista työsyryntää koskeneen esitutinnan viipymistä aiheettomasti ja esitutinnan perusteella tehdyn syyttämättä jättämispäätöksen perustumista puutteellisiin tietoihin. Lisäksi hän on arvostellut poliisia siitä, ettei se ole suorittanut hänen pyytämiään esitutkintoimenpiteitä eikä varannut tilaisuutta antaa esitutkintaan loppulausuntoa.

A on todennut kokevansa esitutinnan viivästymisen ja esitutkintoimien puutteellisuuden aiheuttaneen hänelle henkistä kärsimystä sekä vieneen mahdollisuuden vaatia korvauksia esimerkiksi maksamatta jääneistä palkoista. Tämän vuoksi hän vaatii oikeudenkäynnin viivästymisen perusteella maksettavaa hyvitystä.

SELVITYS

Poliisihallitus on antanut 20.3.2025 päivätyn lausunnon, jonka oheen on liitetty Helsingin poliisilaitoksen lausunto selvityksineen. Lausunnot ja selvitykset toimitetaan kantelijalle tämän päätöksen ohessa.

Lisäksi käytössäni on ollut Etelä-Suomen syyttäjälueen aluesyyttäjien 30.1.2024 asiassa R 23/13900 tekemät päätökset syyttämättä jättämisistä (nro 24/1059-1060).

RATKAISU

Poliisin menettelyn arviointi

Esitutkinnan kesto

Perustuslain (731/1999) 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan esitutkinta on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä. Saman lainkohdan 5 momentin mukaan esitutkintatoimenpiteet voidaan olosuhteiden sitä edellyttäessä asettaa tärkeysjärjestykseen.

Esitutkintalain 2 luvun 2 §:n mukaan esitutkintaa johtaa tutkinnanjohtaja.

Ylimmät laillisuusvalvojat ovat ratkaisukäytännössään todenneet, että esitutkinnalle tai esitutkinnan aloittamista koskevan ratkaisun tekemiselle ei voida asettaa enimmäisaikaa, vaan hyväksyttävää aikaa on arvioitava huomioon ottaen asian laatu, laajuus sekä yksilölliset erityispiirteet. Myös esitutkintalain hallituksen esityksessä on todettu, että esitutkinnan asianmukainen kesto yksittäistapauksessa riippuu asian erityispiirteistä, muun ohessa sen laadusta ja laajuudesta ([HE 222/2010 vp](#) s. 189).

Ulkoiset tekijät, kuten kulloinkin käytettävissä olevat tutkintaresurssit sekä poliisin mahdollisuus asettaa tehtävänsä kiireellisyysjärjestykseen vaikuttavat tosiasiallisesti esitutkinnan toimittamiseen. Ulkoiset tekijät voidaan jossain tilanteissa ottaa huomioon arvioitaessa esitutkinnan toimittamisen viivytyksettömyyttä.

Olen käsitellyt kantelua koskevan esitutkinnan kestoja osin jo aiemmin ihmiskauppatutkintojen viipymistä koskeneessa laajassa päätöksessäni 28.12.2021 ([OKV/1233/70/2021](#)). Totesin päätöksessäni tästä esitutkinnasta seuraavaa:

”Helsingin poliisilaitoksen selvityksen mukaan ilmoitus on tehty 27.5.2019 ja siitä on 27.6.2019 kirjattu rikosilmoitus nimikkeellä kiskonnantapainen työsyryntä. Asianomistaja on kuulusteltu 17.3.2020. Tutkinnassa on viisi samaa yritystä koskevaa kiskonnantapaista työsyryntäjuttua ja ne ovat tarkoituksenmukaista tutkia yhdessä kokonaisuudessa. Kokonaisuudesta on tiedossa, että tutkinta tulee vaatimaan tavanomaista enemmän tutkintaresursseja. Esitutkinta on viivästynyt, koska ennen tätä juttukokonaisuutta vanhenevia rikosasioita on tutkinnassa seitsemän kappaletta.

Asian esitutkinta on selvityksen antohetkeen mennessä kestänyt noin kaksi vuotta. Esi-tutkinnan viivästymisen syiksi on esitetty muun muassa se, että tutkinnassa on use-ampi samaa yritystä koskeva asia. Minulla ei ole perusteita kyseenalaistaa tutkinnan-johtajan ilmoitusta siitä, että asioiden tutkiminen yhdessä on perusteltua. Vaikka esi-tutkinnan tähänastiselle kestolle on esitetty hyväksyttävä syy, totean havaintonani tut-kinnan kokonaiskäsittelyajan olevan nyt jo verraten pitkä eli noin kaksi vuotta. Tutkin-nanjohtajan tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei se viivästy.

Katson, ettei asian 5500/R/40027/19 esitutkinta ole tässä vaiheessa vielä viivästynyt, mutta viittaaan edellä lausumaani tutkinnan kokonaiskestosta.”

Nyt käsittelyssä olevan kantelun tutkimiseksi annetuista selvityksistä ilmenee, että päätökseni jälkeen asiassa on suoritettu tutkintatoimenpiteitä 10/2021–1/2023 välisenä aikana ilman mer-kittäviä passiivisia jaksoja, jolloin esitutkinta ei olisi lainkaan edennyt. Vuonna 2023 esitutkinnan loppuunsaattamisen keston on vaikuttanut osaltaan tutkijan vaihtuminen ja muu tutkintaryh-män tutkijoiden työtilanne. Esiitutkinta on valmistunut elokuussa 2023 ja saatettu syyttäjälle syy-teharkintaan. Etelä-Suomen syyttäjäalueen aluesyyttäjät tekivät asiassa 31.1.2024 päätökset jättää syyte nostamatta, koska asiassa ei ollut olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäilty-jen tueksi. Päätöksistä ilmenee, että epäiltynä rikoksena olleen kiskonnantapaisen työsyrynnän syyteoikeus on ollut vanhentumassa huhtikuussa 2024.

Helsingin poliisilaitos on lausunnossaan todennut, että kokonaisuutena arvioiden esitutkintaan käytettyä 4 vuoden ja 2 kuukauden aikaa voidaan pitää liian pitkänä, vaikka viiveelle on annettu ymmärrettäviä perusteita. Myös Poliisihallitus on lausunnossaan todennut katsovansa, että tut-kittavana olleen asian laatu ja laajuus huomioiden asiassa ei ole esitetty hyväksyttäviä perus-teita esitutkinnan viivästymiselle. Poliisihallitus on todennut, että vaikka esitutkinnan viimeisten kahden vuoden aikana on tehty varsin paljon tutkinnallisia toimenpiteitä, esitutkinnan kokonais-aika on kuitenkin venynyt kohtuuttomasti. Poliisihallitus on tuonut muun ohella esille, että todis-tajien kuuleminen oli aloitettu noin kolme ja puoli vuotta rikosilmoituksen kirjaamisen jälkeen ja katsonut tämän olevan esitutkinnan tuloksellisuuden ja luotettavuuden kannalta ongelmallisia.

Yhdyn Poliisihallituksen ja Helsingin poliisilaitoksen lausunnoissaan esittämiin näkemyksiin esi-tutkinnan viivästymisestä.

Selvitysten perusteella esitutkinnan viivästymiseen on vaikuttanut ensinnäkin se, että ensim-mäisten kahden vuoden aikana asia oli siirtynyt uudelle tutkinnanjohtajalle viisi kertaa ja tänä aikana asiassa tehtiin vain vähäisiä tutkintatoimenpiteitä. Tähän viipymiseen rikoskomisario B ei ole voinut vaikuttaa, sillä hän tuli tutkinnanjohtajaksi vasta 1.6.2021. Esiitutkintatoimenpiteitä on tehty tammikuulle 2023 saakka, mutta vuonna 2023 esitutkinnan loppuun saattaminen on viivästynyt siten, että syyteharkintaan asia on toimitettu vasta elokuussa 2023. Loppuvaiheen

viivästymiseen on selvitysten perusteella vaikuttanut ensisijaisesti ennakoimattomat tutkintaryhmän henkilöstömuutokset, joihin tutkinnanjohtaja ei ole kyennyt vaikuttamaan.

Edellä kerrottuihin seikkoihin nähden kohdistan esitutkinnan viipymisestä toimenpiteeni asiassa viimeisimpänä tutkinnanjohtajana toimineen B:n sijasta poliisilaitokseen. Sen velvollisuus on valvoa ja huolehtia siitä, etteivät esitutkinnot aiheettomasti viivästyisi niissäkään tilanteissa, joissa juttujen käsittelijät vaihtuvat kesken käsittelyn. Esitutkintaan kokonaisuudessaan käytetyn ajan liiallisesta pituudesta huolimatta esitutkinta on kuitenkin saatettu syyteharkintaan ennen kuin tutkittavana oleva rikos olisi vanhentunut ja syyttäjille jäi kohtuullinen aika syyteharkinnan suorittamista varten.

Pidän asiassa riittävänä toimenpiteenä kiinnittää Helsingin poliisilaitoksen huomiota velvollisuu-teen toimittaa esitutkinta ilman aiheetonta viivästystä.

Asianosaisen pyytämät esitutkintatoimenpiteet

Esitutkintalain 1 luvun 2 §:n mukaan esitutkinnassa selvitetään asian laadun edellyttämällä tavalla epäilty rikos, sen teko-olosuhteet, sillä aiheutettu vahinko ja siitä saatu hyöty, asianosaiset sekä muut syyteharkintaa ja rikoksen johdosta määrättävää seuraamusta varten tarvittavat seikat. Esitutkinnassa asia on valmisteltava siten, että syyteharkinta ja asianosaisten etujen valvominen voidaan suorittaa asianmukaisesti ja että todistelu voidaan pääkäsittelyssä ottaa vastaan yhdellä kertaa.

Esitutkintalain 3 luvun 7 §:n mukaan asianosaisen pyytämät kuulustelut ja muut esitutkintatoimenpiteet on suoritettava, jos hän osoittaa, että ne saattavat vaikuttaa asiaan, ja jollei niistä aiheudu asian laatuun nähden kohtuuttomia kustannuksia. Asianosaisen pyytämistä esitutkintatoimenpiteistä päättää esitutkinnan aikana tutkinnanjohtaja tai 5 luvun 2 §:n 1 momentin nojalla syyttäjä. Kun asia on siirretty syyttäjälle, niistä päättää syyttäjä.

Kantelija on kertonut toimittaneensa poliisille esitutkinnan aikana muun muassa kahdeksan todistajan yhteystiedot, mutta esitutkinnassa näistä ei hänen mukaansa kuultu yhtäkään.

Kynnys asianosaisen pyytämään toimenpiteeseen suostumiselle ei ole erityisen korkea. Esitutkintalain esitöissä esiintuodun ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännön mukaan säännöstä ei voi tulkita niin, että saatavalla näytöllä tulisi olla jotenkin ratkaiseva tai olennainen merkitys ([HE 222/2010 vp](#) s. 183).

Selvityksen perusteella kantelijan poliisille toimittama nimilista todistajista on ollut yksilöimätön. Todistajien henkilöllisyyksiä ja yhteystietoja on siinä kuvattu osin vain etunimillä eikä kantelija ollut myöskään ilmoittanut, mitä tutkittavana olleeseen asiaan liittyviä teemoja todistajat voisivat

kertoa. Tutkinnanjohtajana toiminut rikoskomisario B on todennut selvityksessään, ettei henkilöllisyyksiä lähdetty olemattomilla yhteystiedoilla selvittämään, koska se olisi vienyt todella paljon aikaa aiheuttaen näin asian laatuun nähden kohtuuttomia kustannuksia tai ollut täysin mahdotonta.

Kantelijan nimeämien todistajien yhteystiedot olivat puutteelliset eikä hän ollut myöskään yksilöinyt sitä, mitä asiaan vaikuttavia seikkoja nämä voisivat kertoa.

Yhdyn Poliisihallituksen ja poliisilaitoksen näkemykseen siitä, että B on hänelle tutkinnanjohtajana kuuluvan harkintavaltansa perusteella voinut päätyä tekemäänsä ratkaisuun, ettei asianosaisen pyytämiä esitutkintatoimenpiteitä näillä tiedoilla suoriteta. Poliisihallitus on lausunnossaan todennut, että sen näkemyksen mukaan B olisi voinut kuitenkin perustellusti ainakin yrittää tavoittaa kantelijan nimeämiä todistajia eikä esimerkiksi puhelimella tehtyjen yhteydenottojen ei voida lähtökohtaisesti arvioida aiheuttavan asian laatuun nähden kohtuuttomia kustannuksia.

Ongelmallista asiassa on ollut kuitenkin B:n menettelytapa hänen kieltäytyessään suorittamasta asianosaisen pyytämiä esitutkintatoimenpiteitä.

Esitutkintalain 11 luvun 1 §:n mukaan esitutkinnan toimittamatta jättämisestä, lopettamisesta 3 luvun 9 §:n 1 momentin taikka 10 tai 10 a §:n nojalla sekä päättämisestä saattamatta asiaa syyttäjän harkittavaksi on tehtävä kirjallinen päätös, josta on ilmettävä pykälän 2 momentissa kerrotut tiedot. Pykälän mukaan sama koskee muuta vastaavaa esitutkintapäätöstä, joka voi vaikuttaa asianosaisen oikeuksiin, etuihin tai velvollisuuksiin. Lain esitöissä ([HE 222/2010 vp](#) s. 237) on todettu, että muiden kuin pykälässä nimenomaisesti mainittujen ratkaisujen vaikutus olisi arvioitava tapauskohtaisesti. Esitutkintalain 3 luvun 7 §:n osalta lain esitöissä on nimenomaisesti todettu, että jos asianosaisen toimenpidepyyntöön ei suostuta, esitutkintaviranomaisen olisi yleensä tehtävä kielteisestä ratkaisustaan esitutkintalain 11 luvun 1 §:n mukainen perusteltu päätös (s. 183).

Se, ettei asianosaisen pyytämiä esitutkintatoimenpiteitä suoriteta, voi vaikuttaa hänen oikeuksiinsa. Tilanteessa, jossa asianosaisen pyytämät esitutkintatoimenpiteet tai niiden liityntä tutkitavaan asiaan ovat yksilöimättömät, asianosaista voidaan pyytää täydentämään pyyntöään. Asianosainen voi tämän jälkeen esimerkiksi tehdä täydennyksen, pyytää tutkinnanjohtajaa tekemään kieltäytymisestä kirjallisen esitutkintapäätöksen, pyytää syyttäjää määräämään suoritettavaksi esitutkintatoimenpiteet tai pyrkiä itse hankkimaan todistelua, jota esitutkinnassa ei muutoin hankita.

Tutkinnanjohtajan selvityksen perusteella kantelija toimitti pyynnön todistajien kuulemisesta kuulustelunsa yhteydessä, joista viimeinen oli selvityksen perusteella tehty 2.3.2022. Osin epäselväksi selvityksistä on jäänyt, milloin tutkinnanjohtaja teki varsinaisesti päätöksen siitä, ettei

asianosaisen pyytämiä kuulusteluja suoriteta. Asianomistajana olleelle kantelijalle selvisi ilmeisesti vasta esitutinnan valmistumisen jälkeen elokuussa 2023, ettei hänen pyytämiään toimenpiteitä ollut esitutkinnassa suoritettu.

Näkemykseni mukaan tutkinnanjohtajan menettelytapa on ollut virheellinen. Asianosaisen oikeuksien turvaamisen kannalta olisi ollut tärkeää, että tämä olisi viipymättä saanut tiedon siitä, ettei hänen pyytämiään toimenpiteitä esitutkinnassa suoriteta ja kieltäytymisen perusteista. Tutkinnanjohtajana toimineen rikoskomisario B:n olisi tullut tehdä asiassa esitutkintalain 11 luvun 1 §:n mukainen kirjallinen päätös asianosaisen pyytämistä esitutkintatoimenpiteistä kieltäytymisestä.

Loppulausuntomenettely

Kantelija on arvostellut lisäksi sitä, että esitutkinnassa ei ollut pyydetty esitutkintalain 10 luvun 1 §:n mukaista loppulausuntoa, jossa hän olisi voinut tuoda esille haluamiaan seikkoja ennen asian siirtymistä syyteharkintaan.

Esitutkintalain 10 luvun 1 §:n mukaan 1 momentin mukaan ennen esitutinnan päättämistä asianosaisille on varattava tilaisuus antaa esitutkintaviranomaiselle loppulausunto esitutkinta-aineiston riittävydestä, näytön arvioinnista, oikeuskysymyksistä tai muista asian käsittelyn kannalta tärkeistä seikoista, jollei lausunnon pyytäminen ole asian laatu ja laajuus, rikoksen vähäisyys tai muut vastaavat seikat huomioon ottaen syyteharkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn kannalta ilmeisen tarpeetonta.

Pykälän 2 momentin mukaan loppulausuntopyyntö on tarvittaessa yksilöitävä. Loppulausunnon antamista varten on varattava aikaa niin, että lausunnon antaja ehtii riittävästi perehtymään asiaan ja että asian käsittelyä ei kuitenkaan tarpeettomasti viivytetä. Esitutkintaviranomaisen on loppulausunnon saatuaan harkittava, antaako lausunto aihetta esitutinnan täydentämiseen.

Pykälän 3 momentin mukaan tutkinnanjohtaja päättää loppulausunnon pyytämisestä ja sen mahdollisesti edellyttämistä toimenpiteistä. Tarvittaessa syyttäjää on kuultava loppulausuntopyynnön tarpeellisuudesta ja sisällöstä.

Loppulausunnon antamiseen ei ole ehdotonta oikeutta vaan sen pyytäminen on esitutkintaviranomaisen harkintavallassa. Tutkinnanjohtajana toiminut rikoskomisario B on selvityksessään todennut, että loppulausuntomenettelyä ei käytetty, koska sekin olisi pidentänyt esitutkinnan kestoja vielä ylimääräisen kuukauden.

Helsingin poliisilaitos on lausunnossaan todennut, että loppulausuntomenettelystä pidättäytymiseen on ollut aiheellinen huoli siitä, että asian esitutkinta viivästyy entisestään. Poliisilaitos

on kuitenkin katsonut, että vaikka tutkinnanjohtaja oli toiminut harkintavaltansa rajoissa, perustellumpaa olisi ollut tiedustella loppulausunnon antamista myös kantelijalta.

Poliisihallitus on lausunnossaan todennut yhtyvän poliisilaitoksen näkemykseen sen osalta, että asiassa olisi ollut perusteltua tiedustella kantelijan näkemystä loppulausunnon antamisen tarpeellisuudesta. Se on todennut, että asiaa ei myöskään voida pitää laadultaan ja laajuudeltaan sillä tavoin yksinkertaisena tai selvänä, että loppulausuntomenettelyä voitaisiin pitää kyseisessä lainkohdassa tarkoitetulla tavalla ilmeisen tarpeettomana. Poliisihallitus on tuonut myös esille, että poliisilla on mahdollisuus asettaa lausunnon antamisaika sellaiseksi, että menettely ei aiheettomasti viivästytä esitutkinnan valmistumista. Toisaalta se on pitänyt tutkinnanjohtajan ratkaisua jossain määrin ymmärrettävänä, kun huomioidaan esitutkinnan siihenastinen kesto.

Yhdyn Poliisihallituksen ja Helsingin poliisilaitoksen lausunnoissaan esittämiin näkemyksiin. Loppulausunnon tarpeellisuutta olisi voitu pitää asian laatuun nähden perusteltuna, mutta toisaalta rikoskomisario B:n menettely on ymmärrettävä ottaen huomioon esitutkinnan jo siihenastinen kesto. Loppulausunnosta päättäessään rikoskomisario B on toiminut tutkinnanjohtajalle kuuluvan harkintavaltansa rajoissa eikä minulla ole aihetta arvostella hänen menettelyään tältä osin.

Helsingin poliisilaitos on lausunnossaan todennut, että loppulausuntomenettelyssä kantelijalla olisi ollut mahdollisuus esimerkiksi tuoda esiin se, millä tavalla hänen ilmoittamiensa todistajien kuuleminen voisi vaikuttaa asiaan.

Ongelmallista ei kuitenkaan ole ollut niinkään loppulausuntomenettelyn puuttuminen, vaan edellä kerrottu esitutkintapäätöksen tekemättä jättäminen. Asianosaisen pyytämistä esitutkintatoimenpiteistä kieltäytymisestä olisi tullut tehdä viipymättä kirjallinen esitutkintapäätös jo esitutkinnan aikana, jotta kantelijalla olisi ollut tuolloin mahdollisuus täydentää sitä, miten näiden todistajien kuuleminen olisi voinut vaikuttaa asiaan. Esitutkinnan loppulausuntovaiheessa epäillyn rikoksen syyteoikeuden vanhentuminen on ollut jo lähestymässä ja vasta tuossa vaiheessa mahdolliset lisätutkintatoimenpiteet olisivat olleet joka tapauksessa vaikeat toteuttaa.

Hyvittämiskysymyksestä

Kantelija on todennut kokevansa esitutkinnan viivästymisen ja esitutkintatoimien puutteellisuuden aiheuttaneen hänelle henkistä kärsimystä sekä vieneen mahdollisuuden vaatia korvauksia esimerkiksi maksamatta jääneistä palkoista.

Oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen,

oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Laillisuusvalvontakäytännössä on katsottu, että lainkohdan nojalla oikeuskanslerin on mahdollista tehdä esitys hyvityksestä, eli rahallisesta korvauksesta aineellisesta tai aineettomasta vahingosta tai anteeksipyyntön esittämisestä (esim. [OKV/710/1/2011](#)).

Perustuslakivaliokunta on eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain ja valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä antamassaan mietinnössä todennut, että ylimpien laillisuusvalvojen toimintatapoja on edelleen syytä kehittää lähtien kansalaisnäkökulmasta. Perustuslakivaliokunta on pitänyt esityksen tekemistä asian sopeuttamiseksi ja hyvityksestä selvissä tapauksissa perusteltuna kansalaisen pääsemiseksi oikeuksiinsa, sovinnollisen ratkaisun löytymiseksi ja turhien oikeusriitojen välttämiseksi. ([PeVM 12/2010](#) vp, s. 4)

Korkein oikeus on ratkaisuissaan [KKO 2011:38](#) arvioinut sitä, voidaanko valtio velvoittaa suorittamaan korvausta pitkittyneen esitutinnan aiheuttamasta vahingosta tilanteessa, jossa syytettä ei lainkaan nosteta. Korkein oikeus totesi, että laki oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä ei tule sovellettavaksi, jos esitutkinta viivästyy eikä syytettä lainkaan nosteta, ja että kansalliseen lainsäädäntöön ei muutenkaan sisälly nimenomaista säännöstä, jonka nojalla viivästyneestä esitutinnasta johtunut ihmisoikeusloukkaus voisi tulla hyvitetäväksi. Korkeimman oikeuden johtopäätös vahingonkorvausoikeuden perus- ja ihmisoikeusmyönteisestä tulkinnasta kuitenkin oli, ettei estettä kanteessa tarkoitetun kärsimyskorvauksen tuomitsemiselle ollut, jos kantajaa koskeneen esitutinnan katsottiin kestäneen kohtuuttoman kauan.

Oikeuskanslerin tehtävä ja toimivaltuudet keskittyvät virkavastuuperusteiseen arviointiin ja mahdollisuuteen todeta lainvastaisuus tai perus- ja ihmisoikeusloukkaus. Oikeuskansleri ei voi määrätä vahingonkorvauksista eikä oikeuskanslerin tehtäviin kuulu esimerkiksi kantelua koskevassa asiassa arvioida maksamatta jääneiden palkkojen määriä, joihin kantelussa esiintuodut vaatimukset vaikuttavat olennaisesti liittyvän. Mikäli kantelija katsoo, että hän on kärsinyt poliisin toiminnasta asiassa varallisuusvahinkoa, hän voi esittää ensisijaisesti vaatimuksensa poliisille.

Syyttäjien menettelyn arviointi

Syyttäjälaitoslain (32/2019) 10 §:n mukaan syyttäjällä on itsenäinen ja riippumaton syyteharkintavalta. Syyttäjä tekee itsenäisesti ja riippumattomasti päätösvaltaansa kuuluvat, rikosoikeudellisen vastuun toteuttamista koskevat ratkaisut käsiteltävänään olevassa rikosasiassa.

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 1 luvun 6 a § 1 momentin 1 kohdan mukaan syyttäjän on tehtävä päätös syyttämättä jättämisestä, jos syytteen nostamiselle 6 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset eivät täyty. Pykälän 2 momentin mukaan päätös syyttämättä

jättämisestä on perusteltava. Perusteluista on ilmentävä ne seikat ja todisteet sekä näytön arviointi ja oikeudellinen päättely, joihin päätös perustuu.

Etelä-Suomen syyttäjäalueen aluesyyttäjät tekivät 31.1.2024 päätökset jättää syyte epäilystä rikoksesta nostamatta, koska asiassa ei ollut olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäiltyjen tueksi.

Itsenäistä ja riippumatonta syyteharkintavaltaa käyttävällä syyttäjällä on laaja harkintavalta. Syyttämättäjättämispäätösten perusteluissa on selostettu esitutkinnassa ilmenneitä seikkoja ja perusteltu syyttäjien oikeudellista päättelyä. Minulla ei ole aihetta epäillä, että aluesyyttäjät olisivat ylittäneet heille kuuluvan laillisen harkintavaltansa tai menetelleet muutoin lain tai virkavelvollisuuksiensa vastaisesti tässä asiassa. Kantelu ei tältä osin aiheuta toimenpiteitäni.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän Helsingin poliisilaitoksen huomiota esitutkinnan viivytyksettömään toimittamiseen ja tutkinnanjohtajana toimineen rikoskomisario B:n huomiota esitutkintapäätöksen laatimista koskevan säännöksen noudattamiseen.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Juho Lehtimäki